

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ

2021 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2022

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	7
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	8
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	8
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	9
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	10
7. DENETİM BULGULARI	11

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Teşkilat Yapısı	3
Tablo 2: İdari Personel Sayısı.....	3
Tablo 3: Akademik Personelin Kadro Durumu.....	3
Tablo 4: 2021 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu (TL)	4
Tablo 5: 2021 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu (TL).....	5
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri (TL)	5
Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri (TL)	5
Tablo 8:2021 Mali Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)	6

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. İcra Süreci Başlatılmış Alacaklar İle Dava Sürecinde Olan Alacakların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

B. Diğer Bulgular

1. Mevzuatla Belirlenen Ertesi Yıla Geçen Yüklenme Süresine Uyulmaması

2. Taşınmazların Cins Tashihi İşlemlerinin Yapılmaması

---

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Mardin Artuklu Üniversitesi Anayasa'nın yukarıda yer verilen hükmüne istinaden, 29.05.2007 tarih ve 26536 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5662 sayılı Kanunun Ek 87'nci maddesi ile Mardin'de kurulmuştur.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayım, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insan gücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu'dur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun olmak üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırak Kanunu ile diğer ilgili mevzuattır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Mardin Artuklu Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır

Akademik yapısı Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlükleri ile Araştırma ve Uygulama Merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise; Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Genel Sekreterlik, İç Denetim Birimi, Koordinatörlükler, Daire Başkanlıkları ve ile Hukuk Müşavirliği ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulu'na atanmaktadır.

Üniversitenin akademik karar organı Senato olup; Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektör'e yardımcı olmaktadır.

Mardin Artuklu Üniversitesi 5'i il merkezinde, 4'i ilçe merkezinde olmak üzere 9 farklı yerleşkede; 10 fakülte, 2 yüksekokul, 1 konservatuvar, 2 enstitü, 8 meslek yüksekokulu ve 17 Uygulama ve Araştırma Merkezi bulunmaktadır.

Üniversite'de 2021 yılsonu itibariyle akademik ve idari personel sayısı toplam 1.079'dur. Bu personelden, 536'sı akademik personel (27 yabancı uyruklu sözleşmeli akademik personel), 278'i idari personel, 254'ü sürekli işçi (Temizlik-Güvenlik), 7'si 4-b Sözleşmeli ve 4'ü kadrolu işçi kadrosunda görev yapmaktadır.

Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, T.C. Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe

konulmaktadır.

Tablo 1: Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
☐ Rektör ☐ Rektör Yardımcıları ☐ Genel Sekreterlik ☐ Genel Sekreter Yardımcıları ☐ Daire Başkanlıkları -Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı -İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı -Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı -Personel Daire Başkanlığı -Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı -Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı -Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı -Bilgi İşlem Daire Başkanlığı ☐ Hukuk Müşavirliği ☐ Bilgi Edinme Müdürlüğü ☐ Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü ☐ Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği ☐ İç Hizmetler Müdürlüğü ☐ Sosyal Tesisler İşletme Müdürlüğü ☐ Yazı İşleri Müdürlüğü	☐ Fakülteler -Edebiyat Fakültesi -Fen Fakültesi -Güzel Sanatlar Fakültesi -İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi -İslami İlimler Fakültesi -Midyat Sanat ve Tasarım Fakültesi -Mühendislik-Mimarlık Fakültesi -Sağlık Bilimleri Fakültesi -Turizm Fakültesi -Tıp Fakültesi ☐ Enstitüler -Lisansüstü Eğitim Enstitüsü -Türkiye'de Yaşayan Diller Enstitüsü ☐ Yüksekokullar - Devlet Konservatuvarı -Yabancı Diller Yüksekokulu - Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu ☐ Meslek Yüksekokulları - Derik Meslek Yüksekokulu - Kızıltepe Meslek Yüksekokulu - Meslek Yüksekokulu - Midyat Meslek Yüksekokulu - Nusaybin Meslek Yüksekokulu - Ömerli Meslek Yüksekokulu - Savur Meslek Yüksekokulu - Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu ☐ Uygulama ve Araştırma Merkezleri (16 adet) ☐ Koordinatörlükler (18 adet)

Tablo 2: İdari Personel Sayısı

Hizmet Sınıfları	Dolu	Boş	Toplam
Genel İdari Hizmetler	197	143	340
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	5	9	14
Teknik Hizmetleri Sınıfı	54	41	95
Avukatlık Hizmetleri	2	2	4
Eğitim ve Öğretim Hizmetleri			
Yardımcı Hizmetli	31	16	47
İşçi	254	14	268
Toplam	543	225	768

Tablo 3: Akademik Personelin Kadro Durumu

Unvan	Kadroların Doluluk Durumu			İstihdam Şekli
	Dolu	Boş	Toplam	Tam Zamanlı

Profesör	21	14	35	21
Doçent	60	16	76	60
Dr. Öğretim Üyesi	156	39	195	156
Öğretim Görevlisi	150	33	183	150
Araştırma Görevlisi	149	35	184	149
Toplam	536	137	673	536

1.3. Mali Yapı

“Özel Bütçeli İdare” olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 5436 sayılı Kanun’un 12’nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Mardin Artuklu Üniversitesine 161.868.000,00 TL ödenek tahsis edilmiş olup yıl içinde 28.645.146,00 TL ödenek eklenmesiyle toplam tahsis edilen ödenek tutarı 190.513.146,00 TL’ye ulaşmıştır. Yıl sonu itibarıyla bu tutarın 183.926.597,58 TL’sinin harcanmasıyla toplam ödeneğin kullanılma oranı % 96,54 olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2021 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleştirmeleri aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4: 2021 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu (TL)

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödeneği	Toplam Ödenek	Toplam Harcanan	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	115.750.000,00	129.802.449,00	129.560.713,04	99,81	70,44
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	15.415.000,00	16.657.451,00	16.612.461,98	99,73	9,03
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	8.735.000,00	17.822.146,00	15.244.910,76	85,54	8,28
05-Cari Transferler	2.568.000,00	2.681.100,00	2.453.912,39	91,52	1,33
06-Sermaye Giderleri	19.400.000,00	23.550.000,00	20.054.599,41	85,16	10,90
Toplam	161.868.000,00	190.513.146,00	183.926.597,58	96,54	99,98

Bütçe başlangıç ödenekleri ile harcama tutarları dikkate alındığında bütçe başlangıç ödeneğinin % 13.62 oranında aşıldığı görülmüştür. Bu oran, personel giderlerinde % 11,93 sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi %7,76 oranında artış olarak gerçekleşmiştir. Personel, sosyal güvenlik, mal ve hizmet alım ve sermaye gider kalemleri beklenenin üstünde gerçekleşirken, cari transfer giderleri beklenenin altında gerçekleşmiştir.

Tablo 5: 2021 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu (TL)

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.954.000,00	5.964.350,09	% 305,24	% 3,22
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	158.626.000,00	175.802.998,50	% 110,83	% 95,09
05-Diğer Gelirler	1.288.000,00	3.119.047,99	% 242,16	% 1,69
Toplam	161.868.000,00	184.886.396,58	% 114,22	100

Bütçe gelirleri 2021 mali yılında bütçede öngörülen tutarı aşmış % 114,22 oranında gerçekleşmiştir.

Üniversitenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri (TL)

Bütçe Giderinin Çeşidi	2019 Yılı (A)	2020 Yılı (B)	2021 Yılı (C)	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	89.021.350,00	104.462.955,00	129.560.713,04	0,17	0,24
SGK Devlet Prim Giderleri	12.220.442,00	13.468.385,00	16.612.461,98	0,10	0,23
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	12.378.020,00	13.346.448,00	15.244.910,76	0,07	0,14
Cari Transferler	1.226.194,00	2.145.977,00	2.453.912,39	0,75	0,14
Sermaye Giderleri	14.203.499,00	24.911.105,00	20.054.599,41	0,75	-0,19
Toplam	129.049.505,00	158.334.870,00	183.926.597,58	0,22	0,16

Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri (TL)

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2019 Yılı (A)	2020 Yılı (B)	2021 Yılı (C)	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.256.730,97	4.324.274,50	5.964.350,09	0,33	0,38
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	132.123.365,13	145.764.125,28	175.802.998,50	0,10	0,21
Diğer Gelirler	3.050.858,65	3.812.871,64	3.119.047,99	0,25	-0,18
Toplam	138.430.954,75	153.901.271,42	184.886.396,58	0,11	0,20
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	90.719,81	28.530,97	238.787,09	-0,69	7,37
Net Toplam	138.340.234,94	153.872.740,45	184.647.609,49	0,11	0,20

Giderlerin üç yıllık seyrine bakıldığında, cari transfer giderlerinin bir önceki yıla göre azalış eğilimi gösterdiği, sermaye giderlerinin 2019 ve 2020 yıllarında arttığı, 2021 yılında azaldığı görülmektedir. Gelirlerde ise teşebbüs ve mülkiyet gelirin hem 2020 hem de 2021 yıllarında artış gösterdiği gözlemlenmektedir.

Dönem faaliyet geliri 189.712.007,67 TL, faaliyet gideri ise 176.954.147,45 TL olan Üniversitenin, 2021 yılını 12.519.073,13 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

Tablo 8:2021 Mali Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, İskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu
176.954.147,45	189.712.007,67	238.787,09	189.473.220,58	12.519.073,13

Mardin Artuklu Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Yasa'da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi bütçesi de kaynakları arasında yer almaktadır.

Mardin Artuklu Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2021 yılını 451.041,94 TL dönem karı ile kapatmıştır.

Üniversite bünyesinde özel bütçeden ayrı olarak sosyal tesis işletmesi bulunmakta olup, 2021 yılı faaliyet gelirleri toplamı 2.323.318,66 TL, faaliyet giderleri toplamı 1.932.641,07 TL'dir. Dönem olumlu faaliyet sonucu 390.677,59 TL olarak gerçekleşmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'na verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup, bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel

bütçeli bir idare olan Üniversite’de tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversite’nin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı’nın Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı’na bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay’a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar’ın 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay’a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar’ın 8’inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan;

mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

---

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

2021 yıl sonu itibariyle; 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır:

5018 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde tanımlandığı üzere mali kontrol, kamu kaynaklarının belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için oluşturulan kontrol sistemi ile kurumsal yapı, yöntem ve süreçleri ifade etmektedir.

İç kontrol sisteminin ne olduğu, amacı, yapısı ve işleyişi 5018 sayılı Kanun'un beşinci kısmında, 55 ile 67'nci maddeler arasında belirlenmiştir. Buna göre, kamu idarelerinin mali yönetim ve kontrol sistemlerinin yapısını aşağıda belirten unsurlar oluşturmaktadır:

- Harcama birimleri,
- Muhasebe ve malî hizmetler
- Ön mali kontrol
- İç denetim

Temel unsurları bu olan iç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir.

2021 yılı denetimi kapsamında, mezkur mevzuat çerçevesinde, kurum iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kurum stratejik planı ve bu planın yıllık uygulama dilimi olan performans programı ile faaliyet sonuçlarını ve değerlendirmelerini içeren idare faaliyet raporları mevcuttur.

Üniversitenin 2018-2022 yıllarını kapsayan Stratejik Plan ve 2020 yılı Faaliyet Raporunda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtilmiştir. Bu nedenle personelin tamamının idarenin misyon ve vizyonundan haberdar olduğu kanaatine varılmıştır. Kurumun tüm birimlerinde yapılan işlerin iş tanımlarının yapılma, bu işlerin süreçleri ve iş akış şemalarının çıkarılma çalışmalarının devam ettiği belirtilmiştir. Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere idare birimleri ve alt birimlerce yürütülecek görevler yazılı olarak tanımlanmıştır.

Üniversitede; organizasyon şeması belirlenmiş, yazışma usulleri, imza yetkileri ve yetki devri yönergesi yürürlüğe konulmuştur.

İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlanmıştır.

2018-2022 yıllarını kapsayan Stratejik Plan idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır.

Üniversite’de Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar hazırlanmış olup, bu Usul ve Esaslar’a göre gerekli iş ve işlemler yürütülmektedir.

Üniversite’de yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmamaktadır.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, İdare Faaliyet Raporlarında gösterilmekte ve duyurulmaktadır. 2021 Yılı İdare Faaliyet Raporu 02.03.2022 tarihinde mevzuata uygun olarak yayınlanmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 55’inci maddesinin verdiği yetkiye dayanarak Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği’nde iç kontrolün beş bileşeni sayılmış, bu bileşenlere yönelik 18 İç Kontrol Standardı ve 79 Genel Şart belirlenmiş, kapsam dahilindeki İdarelerden mevcut iç kontrol sistemlerinin Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunu sağlamak üzere iç kontrol uyum eylem planı hazırlamaları istenmiştir. İç Kontrol Sistemi, İç Kontrol Standartları ve İç Kontrol Eylem Planı hazırlama süreci tamamlanmış olup 17.11.2021 tarihinde yayınlanmıştır.

Üniversitede üç adet iç denetçi kadrosu mevcut olmasına rağmen talep olmadığı için iç denetçi kadroları boştur. Üst yöneticiye bağlı bir iç denetim birimi bulunmadığından henüz iç kontrol sistemine yönelik bir denetimin gerçekleşmediği, İç Kontrol Sistemi, İç Kontrol Standartları hazırlama sürecinin uzun süredir devam ettiği ve İç Kontrol Uyum Eylem Planının yayımlandığı; pandemi sebebiyle sürecin aksadığı ama strateji biriminin özverili çalışması dolayısıyla iç kontrol ortamının daha sağlıklı bir duruma geldiği değerlendirilmiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Mardin Artuklu Üniversitesi 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve

tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanı hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: İcra Süreci Başlatılmış Alacaklar İle Dava Sürecinde Olan Alacakların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

Takipli alacak haline gelmiş ve icra süreci başlatılmış üniversite alacakları ile dava süreci başlatılmış çeşitli alacakların muhasebe kayıtlarının yapılmadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı başlıklı 54'üncü maddesinde; gelirlerden takipli alacaklar hesabının, tahakkuk ettirilen teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, diğer gelirler ve sermaye gelirlerinden ortaya çıkan alacaklardan takibe alınan tutarlar ve bunlardan yapılan tahsilatlar için kullanılacağı belirtilmiştir. Hesabın işleyişi başlıklı 56'ncı maddesinde ise takibe alınan alacakların bu hesaba borç, 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır. 140 Kişilerden alacaklar hesabı başlıklı 82'nci maddesinde ise “*Kişilerden alacaklar hesabı, kamu idarelerinin faaliyet alacakları ve kurum alacakları dışında kalan ve kamu idarelerince tespit edilen kamu zararından doğan alacaklar ile diğer alacakların izlenmesi için kullanılır.*” denilmektedir.

Yapılan incelemede, İdarenin Hukuk Müşavirliğince 2021 yılı içerisinde icra işlemleri başlatılan 306.383,75 TL tutarındaki alacağı ve 1.235.000,00 TL tutarında dava konusu yapılan çeşitli alacaklarının bulunduğu görülmüştür. Ancak söz konusu alacakların 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında ya da 140 Kişilerden alacaklar hesabına kayıt yapılmadığı, dolayısıyla muhasebe sisteminde böyle bir alacağın yer almadığı tespit edilmiştir.

Kurum tarafından verilen cevapta bulgu doğrultusunda icra süreci başlatılmış alacaklar ile dava süreci başlatılan alacakların ilgili muhasebe hesaplarına kayıtlarının yapıldığı belirtilmektedir.

Sonuç olarak, bulgu doğrultusunda üniversite tarafından 2022 yılından itibaren tahsil edilemeyen ve bu sebeple de icra süreci başlatılan alacakları ile dava konusu yapılmış, diğer alacaklarla ilgili kayıtlar yapılmaya başlanmış olup, 2021 yılsonu bilançosunda 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında ve 140 Kişilerden Alacaklar Hesabındaki tutarların hata içerdiği değerlendirilmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Mevzuatla Belirlenen Ertesi Yıla Geçen Yüklenme Süresine Uyulmaması

Üniversite tarafından gerçekleştirilen kalorifer yakıtı alım işine ait sözleşme süresi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda ön görülen ertesi yıla geçen yüklenme süresine ilişkin düzenlemelere uygun olarak belirlenmemiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunun "*Ertesi yıla geçen yüklenme*" başlıklı 27'nci maddesinde aşağıdaki düzenlemelere yer verilmiştir.

"Niteliğinden dolayı malî yulla sınırlı tutulamayan ve sürekliliği bulunan aşağıdaki iş ve hizmetler için; her iş itibarıyla, bütçelerinde öngörülen ödeneklerin yüzde ellisini, izleyen yılın Haziran ayını geçmemek ve yüklenme süresi on iki ayı aşmamak üzere, ilgili üst yöneticinin onayıyla ertesi yıla geçen yüklenmelere girilebilir:

a) *Türk Silahlı Kuvvetlerinin yapım, onarım, etüt ve proje işleri, araştırma-geliştirme projeleri, giyecek ve yiyecek alımları, makine-teçhizat, silah-mühimmat-teçhizat alımlarıyla bunların bakım, onarım ve imalat işleri.*

b) *Yiyecek, yakacak, akaryakıt ve madeni yağ ihtiyaçları.*

c) *Temini ve korunması güç olan ilaç, aşı, serum ve tıbbi sarf malzemeleri.*

d) *Süreli yayın alımı, taşıma, koruma ve güvenlik, temizlik ve yemek hizmetleri.⁽¹⁾*

e) *Taşıtların malî sorumluluk sigortası ile yurt dışından tedariki yapılan silah, silah-teçhizat ve mühimmat sevkinin her türlü riske karşı sigortalanması amacıyla yaptırılan nakliyat sigortası.*

f) Makine-teçhizat, yol ve otoyol, bilgisayar ve haberleşme sistemlerinin bakım işleri; her türlü onarım işleri ile elektronik bilgi erişim hizmetleri.

g) Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının yapım, onarım, etüt ve proje işleri, araştırma-geliştirme projeleri, yiyecek ve giyecek alımları makine-teçhizat ile silah, mühimmat ve teçhizat alımlarıyla bunların bakım, onarım ve imalat işleri.

h) Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığının etüt ve proje işleri, araştırma-geliştirme projeleri, makine, silah-mühimmat, teçhizat ve sistem alımlarıyla bunların bakım, onarım ve imalat işleri.

i) Türkiye İş Kurumu tarafından yürütülen aktif işgücü hizmetleri kapsamında kurs ve programlar,

Ancak (d) bendinde sayılan işler için bütçelerinde ödeneklerin yüzde ellisinin aşılmayacağı hükmü Millî Eğitim Bakanlığı için aranmaz."

Bu düzenlemeler çerçevesinde 5018 sayılı Kanunun 27'nci maddesi kapsamında üst yöneticinin onayı ile yüklenme süresi izleyen yılın Haziran ayını ve yüklenme süresi on iki ayı aşmamak üzere ertesi yıla geçen yüklenmeye girişilebilecektir. Üniversitenin İdari Mali İşler Daire Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen kalorifer yakıtı alım işiyle ilgili ertesi yıla geçen yüklenme süresi işe başlama tarihi 01.10.2020 iş bitim tarihi 30.05.2021 olarak belirlenmiş ve yukarıda yer verilen düzenlemelere uygun olarak üst yöneticiden onay alınmıştır. Ancak işin sözleşmesinde üst yöneticiden alınan ertesi yıla geçen yüklenme onayındaki süreden farklı olarak sözleşmenin 9.1 maddesinde sözleşmenin süresi, işe başlama tarihinden itibaren 365 takvim günü olarak belirlenmiş, işe başlama tarihi ise sözleşmenin 10'uncu maddesinde 01.10.2020 olarak belirlenmiştir. Bu durumda ertesi yıla geçen yüklenme konusu alım işi için alınan üst yönetici onayı ile sözleşme süresi arasında tutarsızlık bulunduğu gibi; sözleşmede belirlenen işin süresi 5018 sayılı Kanunun 27'nci maddesinde belirlenen yüklenme süresinin izleyen yılın Haziran ayını geçmemesi kuralına da uymamaktadır.

Kurum tarafından verilen cevapta sözleşme hazırlanırken işin süresinin sehven 365 takvim günü olarak belirlendiği bulgu konusuyla ilgili olarak daha dikkatli olunacağı belirtilmiştir.

Üniversite tarafından düzenlenen sözleşmelerde sözleşme süresinin 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda ön görülen ertesi yıla geçen yüklenme süresine ilişkin düzenlemelere uygun olarak belirlenmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Taşınmazların Cins Tashihi İşlemlerinin Yapılmaması

Hazine tarafından üniversiteye tahsis edilen ve kampüs alanı olarak kullanılan arsaların cins tashihi işlemi yaptırılmamıştır.

Üniversite tarafından yüksek öğretim faaliyetlerinin yürütüldüğü fakülte ve yüksekokul binalarının bulunduğu arsaların mülkiyeti hazineye ait olup bu taşınmazlar tapu kayıtlarında arsa olarak yer almaktadır. Arsalar üzerine yapılan yapılar ise tapu kayıtlarına işletilmemiştir. Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin 4'ncü maddesinde "*cins tashihi*", binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi olarak tanımlanmıştır. Yönetmeliğin "*Cins tashihlerinin yapılması*" başlıklı 10'ncü maddesinde ise; "*Kamu idarelerince; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazlar mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınır. Kamu idareleri taşınmazların cins tashihi için gerekli işlemleri yaparlar.*" düzenlemesine yer verilmiştir.

Kurum tarafından bulguya verilen cevapta kampüs alanı olarak kullanıl alanlardaki yapı kayıt belgesi alınan binalar için cins değişikliği işlemlerine başlandığı belirtilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri çerçevesinde ve kurum tarafından bulguya verilen cevap doğrultusunda mülkiyeti hazineye ait ve üniversitenin kullanımında olan taşınmazların cins tashihlerinin yapılarak tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

